

Asia: VN/23602/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi nuorisolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausunto valtakunnallisia nuorisoalan järjestöjä koskeviin esitysluonnoksiin (lain 17 ja 18 §; asetuksen 5 ja 6 §)

-

2. Lausunto valtakunnallisia nuorisoalan osaamiskeskuksia (OSKE) koskeviin esitysluonnoksiin (lain 19 §; asetuksen 7 ja 8 §)

Valtakunnallisilla nuorisoalan osaamiskeskuksilla on merkittävä rooli suomalaisen nuorisotyön kehittämisessä ja ne ovat olleet vahva tuki etenkin kunnallisen nuorisotyölle. Nuorisoala tarvitsee pitkäjänteistä ja tavoitteellista kehittämistoimintaa, sekä vakiintuneita toimijoita joilla on vankkaa nuorisoalan osaamista, kokemusta ja joka nauttii nuorisotyön kentän arvostusta. Siksi osaamiskeskuksille tulisi turvata riittävän pitkä rahoituskausi, jotta toimintojen pitkäjänteinen kehittäminen, vakiintuneiden palveluiden tarjoaminen sekä kattavan yhteistyöverkoston rakentaminen olisi mahdollista.

Nykymuotoiset osaamiskeskukset ja niiden useista eri toimijoista koostuvat konsortiot, näyttäytyvät sirpaleisina ja sekavina rakenteina. Valitettavasti näiden konsortio-osaamiskeskusten monipolvinen rakentaminen, hallinnointi sekä organisointi vie resursseja pois osaamiskeskuksen tärkeimmästä tehtävästä eli suomalaisen nuorisotyön kehittämistehtävästä.

Monien eri toimijoiden muodostamat osaamiskeskukset voivat parhaimmillaan olla toimiva ja kaikkien osapuolten kehittämistyötä tukevia kokonaisuuksia, mutta näiden liittoutumien rakentaminen tulee lähteä toimijoiden yhteistyön tarpeesta eikä olla itseisarvo osaamiskeskusten muodostumisessa.

Nuorisoalan osaamiskeskusten valtionapukelpoisuutta hyväksyttäessä tulee erityisesti kiinnittää huomiota hakijan toiminnan valtakunnalliseen kattavuuteen. Tärkeää on, että osaamiskeskukset (verkostoineen) pystyvät tarjoamaan tukea, apua, koulutuksia sekä kehittämistoimintaa maantieteellisesti kaikkialla Suomessa. Nykyiset verkon kautta tapahtuvat koulutukset ja kokoukset ovat hyvä lisä, mutta ne eivät voi korvata kasvokkain käytävää vuorovaikutusta. Osaamiskeskusten tulee jalkautua eri alueille Suomessa ja käydä tiivistä vuoropuhelua koko nuorisoalan kentän kanssa, vain näin pystytään eri alueiden erityispiirteet huomioimaan alan kehittämistyössä.

3. Lausunto nuorisokeskuksia koskeviin esitysluonnoksiin (lain 20 §; asetuksen 9 ja 10 §)

-

4. Lausunto muita säännöksiä koskeviin esitysluonnoksiin (lain 23, 24, 26 ja 27 §; asetuksen 1 §)

-

5. Lausunto Harrastamisen Suomen mallia koskeviin esitysluonnoksiin (lain 12 a ja 21 a §)

Kannatamme Harrastamisen Suomen mallin kirjaamista lakiin, sillä ratkaisu tuo hyvin käyntiin päässeelle mallille sen tarvitsemaa jatkuvuutta ja pysyvyyttä. Näemme tärkeänä, että harrastaminen perustuu edelleen lasten ja nuorten omiin toiveisiin, mikä edesauttaa mieluisan harrastuksen löytymistä sekä harrastustoimintaan sitoutumista. Harrastaminen kouluilla ja koulupäivien yhteydessä tukee lasten ja nuorten tasa-arvoista mahdollisuutta harrastaa ja osallistua. Tämä korostuu erityisesti pitkien välimatkojen kunnissa, joissa monella lapsella ja nuorella ei ole mahdollisuutta kulkea ilta-aikana tapahtuviin harrastuksiin. Harrastustoiminnan tulee olla laadukasta ja sitä pitää pystyä tukemaan, kuten kouluttamalla harrastusten ohjaajia. Harrastamisen Suomen mallin avustuskautta tulisi pidentää 2-3 lukuvuoteen, mikä mahdollistaa harrastustoiminnan suunnittelun ja järjestämisen nykyistä pitkäjänteisemmin. Avustuksen käytön seuranta tulisi silti jatkaa vuosittain.

6. Lausunnonantajan yleiskommentit tai huomiot/ehdotukset koskien lain muita säännöksiä

-

Sepänheimo Nella
Rovaniemen kaupunki - Nuorisopalvelut, nuorisopalvelujen johtaja Nella
Sepänheimo